

Jaakobin kirje

5. luku 2. osa Lupaukset

opettaja Penzev I. 2014

Shalom, hyvät ystävät. Tänään me Jumalan johdolla yritämme suorittaa loput Jaakobin kirjeen opetuksesta. Viime tunnilla pysähdyimme 5. luvun 11. jakeeseen, missä Jaakob puhuu Jobin koetuksesta. Koko Jobin kirja puhuu meille Jumalan armosta. Jaakob näyttää esimerkkinä, miten tämä toimii, kun me noudatamme Jumalan käskyjä. Hän puhuu siitä, että väärä rikkaus tai Jumalan lähimmäisen kunnioittamista koskevan lain rikkomisen vie turmelukseen. Ja nämä turhat ristiriidat voivat johdattaa koko Israelin kansan lopputulokseen, josta Israel saa rangaistuksen ja hajotuksen.

Jaakob jatkaa omaa opetustaan viidennen luvun loppuun ja korostaa, miten tärkeää on elää vanhurskaasti. Jae 12: ”Mutta ennen kaikkea, veljeni, älkää vannoko, älkää taivaan kautta älkääkä maan, älkää mitään muutakaan valaa; vaan ”on” olkoon teillä ”on”, ja ”ei” olkoon teillä ”ei”, ettette joutuisi tuomion alle.”

Tarkoittaako tämä sitä, että Jaakob alkaa väitellä Tooran opetuksen kanssa? Sillä Toora antaa luvan vannoa, mutta Jaakob opettaa aivan toista. Tosiasiassa Jaakob jatkaa opetusta aivan perinteisen juutalaisen tradition mukaisesti. Todellisuudessa Toora, viisi Mooseksen kirjaa, antaa luvan vannoa. Mutta kuitenkin Toora rajoittaa sitä. Rajoitus koskee sitä, että jos vannoo, se tehdään Jumalan nimessä eikä kenenkään muun epäjumalan nimessä. Juutalaiset viisaat ymmärtävät, miten tärkeä se vannominen on ja he antavat ohjeistusta, miten sitä tehdään. On kirjoitettu, että kaikkia lupauksia, jotka olet tehnyt Jumalan silmien edessä, sinun pitää noudattaa. Juutalaiset viisaat pitivät hyvin tärkeänä, että me noudatamme lupauksia. Viisaat kertovat, että jos ihminen sanoo kaksi kertaa ”kyllä kyllä” tai ”ei ei”, se on niin kuin lupaus Jumalan edessä. Koska jos sinä olet luvannut tehdä jotain, sinä olet velvollinen toteuttamaan sen.

Viisaat juutalaiset yrittävät rajoittaa, ettei ihminen turhaan antaisi lupauksia, joita hän ei pysty toteuttamaan. Parempi on olla antamatta lupausta kuin sitten rikkoa sitä. Viisaat tekivät yhtenäisen päätöksen: Jos vanhurskas Jumalan palvelija sanoo ”ei” tai sanoo ”kyllä”, se velvoittaa häntä tekemään kaikki mahdollinen, jotta se toteutuu. Siksi hänen ei tarvitse vannoa tai antaa lupauksia, vaan hän pystyy noudattamaan, mitä hänen kuuluu tehdä, jotta se asia toteutuu.

Tämän opetuksen me voimme nähdä vahvasti myös Jeshuan opetuksissa. Matteuksen evankeliumi 5: 34-37: ”Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko, älkää taivaan kautta, sillä se on Jumalan valtaistuin, älkääkä maan kautta, sillä se on hänen jalkojensa astinlauta, älkää myöskään Jerusalemin kautta, sillä se on suuren Kuninkaan kaupunki; älkää vannoo pääsi kautta, sillä et sinä voi yhtäkään hiusta tehdä valkeaksi etkä mustaksi; vaan olkoon teidän puheenne: ’On, on’, tahi: ’ei, ei.’ Mitä siihen lisätään, se on pahasta.”

Me voimme löytää samankaltaisia tekstejä juutalaisten viisaiden kirjoista. Yhdessä Midrashin tekstissä voimme löytää hyviä kommentteja 3. Mooseksen kirjan 19. luvun jakeesta 36. Ensivaikutelmalta voi näyttää, ettei tämä teksti liity mitenkään meidän tämänpäiväiseen opetukseen. Tässä kohdassa puhutaan, että olkoon teillä oikea vaaka, ja oikea eefa- ja hiin-mitta. Joseph ben Jehudan teksti sanoo, miksi pitää olla oikea eefa - ja hiin-mitta. Koska hiin on eefan osa. Ei riittänyt, että muistettiin vain tämä ensimmäinen mitta, että se olisi oikein.

Siinä tulee vastaus kysymykseen. Vastaus on se, ettei siinä pidä olla totta ainoastaan sana ”ei”, vaan myös sanan ”kyllä” pitää olla totuudessa. Sanassa hen on sama juuri kuin sanassa hin. Hen ja hin niin kuin sanaleikkinä.

Myös Ruutin kirjasta 3. luvusta 18. jakeesta voimme löytää vastaavan tekstin tulkinnan. Midrash antaa kommentin tälle paikalle. Jakeen loppuosa puhuu näin: ”Sillä mies ei suo itselleen lepoa, ennen kuin hän tänä päivänä saattaa asian päätökseen.”

Tässä luvussa Boos esitetään niin kuin vanhurskaana ihmisenä. Ja tämä Boos ei saa ikinä rauhaa ennen kuin hän saattaa kaikki asiat päätökseen. Midrashteksti antaa hyvin läheisen kommentin sille, mitä Jaakob opettaa. Ei varmaan nyt ole tärkeää, kuka rabbeista sen kommentin on antanut. Mutta kommentin sisältö on tosi tärkeä. ”Vanhurskaan ihmisen kyllä-sana on aina totuus, se on ’kyllä’. Ja vanhurskaan ihmisen sana ’ei’ tarkoittaa ’ei’.”

Talmudissa on monta osiota, joissa käsitellään vannomista ja lupauksen antamista.

On sellaisia traktaatin paikkoja kuin Svot, joka tarkoittaa vannoa, ja Nidarim, joka tarkoittaa lupaukset. Ja niissä on selityksiä, miten lupauksia tai vannomisista annetaan, ja millä perusteella niitä voi peruuttaa.

Esimerkiksi Svot-traktaatista voimme lukea sivulta 36: ”Sana ’ei’ on vannomista, ja sana ’kyllä’ on vannomista.” Siinä on hyvin paljon väitteitä tästä asiasta ja lopputulos on, että tämä on enemmänkin vanhurskaan elämän asenne ja hänen sisältönsä.

Mutta: Jos me menemme pitemmälle ja haluamme vannoa tai antaa lupauksen, silloin pitää lain mukaan sanoa kaksi kertaa ”kyllä, kyllä” tai ”ei, ei”. Saman tyyppisiä kommentteja ja tulkintoja voimme löytää monissa Midrashin ja Talmudin tekstissä. Myös se väite, että vanhurskaalle ihmiselle riittää sanoa kyllä tai ei, eikä hänen tarvitse vannoa. Sen me voimme nähdä 3. Mooseksen kirjassa, missä hyvin paljon löytyy tekstiä: Minä, teidän Herranne, teidän Jumalanne. Rabbi, joka on kommentoinut tätä Tooran tekstiä, selittää sitä näin: ”Minä, teidän Herranne, on Jumala, joka on vienyt teidät pois Egyptin maasta. Ja koko kansa vastaa: ’kyllä kyllä’.”

Tässä me voimme nähdä, että Jaakobin opetukset pohjautuvat kokonaan juutalaiseen opetukseen ja traditioon. Jaakobin opetus ei kiellä Tooraa tai vannomista, vaan vaatii ihmisiä kantamaan enemmän vastuuta puheistaan. Se näyttää sitä, että vanhurskaalla ihmisellä on suuri vastuu. Vaikka hän ei antaisi lupauksia tai vannois, hänellä on vastuu sanoistaan. Voimme nähdä, että tässä tulee esille uusi luomus, joka on jokaisella uudestisyntyneellä, Messiaan vastaan ottaneella ihmisellä. Uusi luomus on vanhurskas luomus, joka luonnollisesti elää oikeudenmukaisesti.

Viimeinen viidennen luvun loppuosa puhuu rukouksen voimasta. Jae 13: ”Jos joku teistä kärsii vaivaa, niin rukoilkoon, jos joku on hyvillä mielin, veisatkoon kiitosta.” Se tarkoittaa, että rukouksessa voidaan tuoda esille kiitollisuutta Jumalalle. 14. jae: ”Jos joku teistä sairastaa, kutsukoon tykönsä seurakunnan vanhimmat, ja he rukoilkoot hänen edestään, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä.”

Seurakunnan yhteinen rukous sairaiden puolesta oli siihen aikaan hyvin yleinen. Ja öljyllä voitelu oli aina symbolina Jumalan rauhasta ja huolenpidosta. Öljyä käytettiin myös haavan pehmentämiseen. Tästä tekstistä näemme, että tämä on traditionaalinen tapa hoitaa sairaita ihmisiä. Myös Midrashin tekstistä voimme löytää kuvauksen, missä elämän puu on niin kuin viikunapuu. Ja öljypuu symboloi aina terveyttä ja elämää. Ja me näemme, että rukous sairaiden puolesta ja syntien anteeksi antaminen ovat sidoksissa toisiinsa. Jakeet 15 - 16: ”Ja uskon

rukous pelastaa sairaan, ja Herra antaa hänen nousta jälleen; ja jos hän on syntejä tehnyt, niin ne annetaan hänelle anteeksi. Tunnustakaa siis toisillenne syntinne ja rukoilkaa toistenne puolesta, että te parantuisitte; vanhurskaan rukous voi paljon, kun se on harras.”

Tämä muistuttaa sitä tapausta, missä Jeshua antoi parantumisen sairaalle, joka laskettiin katon läpi hänen huoneeseensa. Se vahvistaa sen, että Jumala on antanut valtaa ihmisille. Matteuksen evankeliumissa 9: 8: ”Mutta kun kansanjoukot sen näkivät, peljästyivät he ja ylistivät Jumalaa, joka oli antanut senkaltaisen vallan ihmisille.” Vanhurskaiden yhtenäisen rukouksen Jumalan edessä voimme nähdä hyvin vahvasti koko juutalaisten elämässä ja traditiossa. Esimerkiksi Prahotin traktaatin 12. luku puhuu, että kun riittävästi julistetaan ihmisen päälle, onko hän puhdas vai ei; sillä on suuri merkitys. Rukous sairaiden puolesta on myös vahvasti juutalaisten traditiossa sekä Talmudissa että Sidurin tekstissä. Esimerkiksi vanhurskas juutalainen Smone esre rukoillaan kolme kertaa päivässä ja sen tekstissä on annettu pieni mahdollisuus rukoilla sairaiden puolesta.

Rukouksen voiman me näemme myös profeetta Elian elämässä. Jaakob puhuu meille 17. ja 18. jakeessa: ”Elias oli ihminen, yhtä vajavainen kuin mekin, ja hän rukoili rukoilemalla, ettei sataisi; eikä satanut maan päällä kolmeen vuoteen ja kuuteen kuukauteen. Ja hän rukoili uudestaan, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä.” Näin Jaakob kirjoittaa. Ja me voimme nähdä myös tästä juutalaisen tradition perinteen. Tässä sanotaan, ettei ollut satanut maan päälle kolmeen vuoteen ja kuuteen kuukauteen. Voimme nähdä tämän 1. Kuningasten kirjassa, mutta siinä ei ole sanottu määrättyä kuivuuden kestoajaa. Mutta suullisessa Toorassa tämä aika on määrätty. Midrash Seder Olam puhuu siitä.

Ja Jaakob jatkaa, että kaikilla, niin siskoilla kuin veljillä, on mahdollisuus palata takaisin totuuteen. Tämän ajatuksen me voimme nähdä niin evankeliumeissa, apostolien kirjoituksissa kuin juutalaisten viisaiden opetuksessakin. Myös profeettojen tekstissä voimme nähdä sen ajatuksen, että Jumala ei halua, että ihminen kuolee, vaan että hän tekee parannusta ja palaa Jumalan luo.

Huolimatta siitä, että me uskomme Jumalaan ja meillä on Messias sydämessä, meidän kuitenkin tarvitsee aina tarkistaa itseämme, olemmeko todella samaistuneet Messiaan kanssa ja onko sisällämme Jumalan kuva. Onko sisällämme se ajatus, että haluamme elää Jumalan lain, Tooran kanssa, ja toteuttaa Hänen tahtoaan? Se koskee sinua henkilökohtaisesti. Vai puuttuuko se tahto, ja tarvitsemmeko parannusta ja puhdistusta? Meille ei koskaan ole myöhäistä palata takaisin Jumalan luo. Jos me tunnustamme uskoa, mutta meidän elämämme ei vahvista sitä, meillä on mahdollisuus tehdä parannus. Tämän johtopäätöksen voimme tehdä tästä Jaakobin opetuksesta.

Kiitos teille. Palataan seuraavalla oppitunnilla.